

KAPITEL 10

TRAFIK

10.1 Ledande dokument

VGU - [LÄNK](#)

”Krav för vägars och gators utformning”, Trafikverkets publikation 2012:179

TRAST

”Trafik för en attraktiv stad”, Sveriges kommuner och landsting, Vägverket, Banverket, Boverket, 2007

TRAST fördjupning

”Trafiksäkra staden – handbok för ett målinriktat kommunalt trafiksäkerhetsprogram”, Sveriges kommuner och landsting, Trafikverket, 2013

TRV - [LÄNK](#)

Vägars och gators utformning – begrepp och grundvärden, Trafikverkets publikationer 2012:199

RIBUSS – 14

Riktlinjer för utformning av gator och vägar med hänsyn till busstrafik, SL

Handbok Vägmärken - [LÄNK](#)

Vägverket, 2009:15

Handbok Arbete på väg - [LÄNK](#)

För Vägverket och kommunerna, 2008-03

Flyttning av fordon – Handbok för kommunens handläggare - [LÄNK](#)

Sveriges kommuner och landsting, 2013

Vägmärkesförordning, VMF - [LÄNK](#)

(SFS 2007:90)

Trafikförordning - [LÄNK](#)

(SFS 1998:1276)

Trafikverkets interna föreskrifter och allmänna råd IFS 2003:1

IFS 2003:1 Trafikverket

Rapport Riktvärden för förorenad mark - [LÄNK](#)

(5976), Naturvårdsverket

Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om skrotbilsverksamhet
(NFS 2002:2)

TA-planer - [LÄNK](#)

Trafikanordningsplaner, Trafikverket

Ledning för grävning i Tyresö - [LÄNK](#)

Tyresö kommun, 2010-03-30

Schakttillstånd och trafikanordningsplan - [LÄNK](#)

Tyresö kommun

Strategi för etablering, schaktupplag och masshantering i Tyresö kommun - [LÄNK](#)

September 2012

Tillgänglighetshandbok - [LÄNK](#)

Tyresö kommun, 2012-11-15

Skyltprogram - [LÄNK](#)

Tyresö kommun, 2011-02-10

Cykelplan - [LÄNK](#)

Tyresö kommun, 2013-05-19

Åtgärds katalog för säker trafik i tätort - [LÄNK](#)

Sveriges kommuner och landsting, 2009

GCM-handboken - [LÄNK](#)

Utförning, drift och underhåll med gång-, cykel- och mopedtrafik i fokus, Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket, 2010

SS 460 48 61

Vibration- och stötmätning och riktvärden för bedömning av komfort i byggnader

Regler om vägmärken

Föreskrifter, råd och anvisningar, f.d. Trafiksäkerhetsverket

Se även [1.2 Ledande dokument – gemensamma för alla kapitel.](#)

10.2 Föreskrifter och beslut

10.2.1 Tillfälliga trafikföreskrifter

Vid vägarbeten behöver man ofta göra inskränkningar eller på annat sätt reglera fordons-
trafiken. Enligt 10 kap. 14 § trafikförordningen (1998:1276) får den myndighet som har hand
om väg- eller gatuhållningen inom området meddela föreskrifter med särskilda trafikregler för
en väg eller en viss vägsträcka om det behövs under kortare tid på grund av vägarbete eller
liknande arbete, på grund av skador eller risk för skador på vägen eller om det behövs på
särskild vinterväg över istäckt vatten.

Väghållarens mandat att fatta beslut enligt ovan medger möjlighet att snabbt kunna vidta
nödvändiga åtgärder vid situationer av mer akut karaktär.

Följande föreskrifter får meddelas:

- förbud mot trafik med fordon eller med visst slag av fordon
- begränsning av axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt
- begränsning av bredd eller längd på fordon, fordonståg eller last
- förbud mot omkörning
- förbud eller påbud att svänga eller köra i viss riktning
- förbud mot infart
- lägre hastighet än vad som annars gäller stannande eller parkering
- väjningsplikt
- minsta avstånd mellan fordon

Likasa kan det vara lämpligt att meddela polismyndigheten, kollektivtrafikföretag och andra
berörda, om besluten.

10.2.2 Lokala trafikföreskrifter

I Transportstyrelsens rikstäckande databas för Trafikföreskrifter (RDT), hittar du lokala trafik-
föreskrifter för alla Sveriges kommuner inklusive Tyresö.

10.3 Vägarbete

10.3.1 Allmänna bestämmelser

Juridiskt är kommunen väghållare med därtill tillhörande väghållaransvar. Undantagna är de vägar där Trafikverket eller vägföreningar är väghållare. Beslut om schakttillstånd, upplåtelse av allmän plats samt beslut om lokala trafikföreskrifter ansvarar miljö- och trafikenheten för. Lagstiftningen säger att vägarbeten på platser där allmänheten har tillträde ska märkas ut och stängas av så att ingen kommer till skada. Lagstiftningen säger också att erforderliga utmärkningar och skydd ska användas för att inte arbetstagare ska skadas av trafikanter.

Väghållaren ska lämna erforderliga anvisningar om hur trafikföring, utmärkning och fysisk avstängning ska utföras samt kontrollera tillämpningen.

Varje vägarbetsområde måste planeras efter de anvisningar som miljö- och trafikenheten hänvisar till på Tyresö kommuns webbplats för trafikföring och trafikantskydd. ([LÄNK](#)) Vid arbeten ska TA-plan upprättas (10.4.2 Trafikanordningsplaner samt 2.4.8 Förslag till trafikordningsplan (TA-plan)).

Vägmärken och övriga trafikanordningar ska hållas hela, rena, rättvända och väl synliga under hela den tid projektet pågår. Dessa ska också fortlöpande anpassas till arbetets förändringar. Under arbetets gång ska alla ändringar mot gällande trafikanordningsplan meddelas i förväg till miljö- och trafikenheten innan de utförs.

För varje arbetsområde ska det finnas en namngiven skyltansvarig/utmärkningsansvarig person med erforderlig utbildning.

Ansökan finns på kommunens webbplats och skickas till miljö- och trafikenheten.

10.3.2 Riktvärden för vägtrafikbuller

Följande riktvärden för vägtrafikbuller bör normalt inte överskridas vid nybebyggelse eller nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur.

	Ekvivalent (dB(A)) (medelvärden under en viss tid)	Maximal (dB(A)) (vid en fordonspassage)
Ljudnivå inomhus (gäller för stängt fönster)	30	45 (natt)
Ljudnivå utomhus vid fasad (frifältsvärde)	55	-
Ljudnivå utomhus vid uteplats i anslutning till bostad	70	-
db = decibel db(A) = man filtrerar bort vissa frekvenser för att efterlikna den ljudbild det mänskliga örat uppfattar		

10.3.3 Vibrationer

De geotekniska förhållandena i kombination med trafiken eller i kombination med vibrationer av arbete som utförs kan orsaka oönskade vibrationer för kringliggande fastigheter.

Vid nybyggnad ansvarar projektledaren för att erforderliga undersökningar utförs och att konstruktioner och arbetsmetoder för att minimera störningar och skador på kringliggande fastigheter används. Målet ska vara att vibrationer på kringliggande fastigheter inte ska orsaka störningar eller skador för fastighetens brukande. I de fall sådana inte kan undvikas ska de begränsas till vad som normalt anses vara acceptabelt.

Det åligger projektledarna att bevaka att för utförandet erforderliga vibrationsundersökningar och mätningar genomförs. Arbetena ska sedan utföras enligt undersökningens direktiv.

10.4 Tillstånd och upplåtelse

10.4.1 Schakttillstånd

Arbetsanvisningar för tillstånd till och återställande efter arbeten på offentlig plats i Tyresö kommun där kommunen är markägare, utarbetas i varje enskilt fall av handläggare på miljö- och trafikenheten.

Den som vill schakta i kommunens mark ska ha en kännedom om kommunens lokala schaktanvisningar och i god tid (minst 3 veckor före planerad byggstart) göra en ansökan till miljö- och trafikenheten. Ansökan finns på Tyresö kommuns webbplats ([LÄNK](#))

Till ansökan ska bifogas ritning visande aktuell sträcka. Generellt krävs en ritning och ett tillstånd per schakt. Varje schakt tidsätts med start- och slutangivelse och ska avanmälas. Behöver schakttillståndet förlängas, ansök om detta i god tid innan tillståndet går ut. Innan ansökan för schakttillstånd görs ska sökande ha läst ”Ledning för grävning” (se 10.1 Ledande dokument). Det krävs marklov för schaktning eller fyllning om höjdläget på marken förändras mer än +/- 0,5 meter och om området har detaljplan. Detta gäller både för tomter och allmänna platser.

Kommunens handläggare meddelar villkoren för schaktens utförande:

- Trafikanordningsplan ska upprättas och insändas (se 10.4.2 samt 2.3.8).
- Befintliga ledningar i området ska redovisas och tas hänsyn till vid arbetenas utförande.
- En syn ska göras innan arbetena påbörjas.
- Det uppschaktade området ska återställas till ursprungligt skick.
- Kringboende och kringliggande verksamheter som berörs av arbetet ska informeras om verksamhetens art och omfattning i tid och rum.
- Kontakt ska tas med berörda myndigheter och organisationer (Polisen och Räddningstjänsten) innan arbetet startar.
- En slutbesiktning med representant från gata- och parkverksamheten ska göras efter arbetenas färdigställande.

10.4.2 Trafikanordningsplaner

Trafikanordningsplan (TA-plan) är en plan över trafikföringen i och i vissa fall omkring ett vägarbetsområde som visar hur utmärkning med vägmärken, vägmarkeringar samt skydd och andra anordningar ska utföras. Av TA-planen ska framgå vägarbetsområdet, dvs. den yta som inleds vid första tillfälliga vägmärke (enligt föreskrift) som upplyser/varnar eller förändrar trafikföringen av fordon, cyklar eller gående. Området avslutas vid den på TA-planen redovisade sista avstängningen/markeringen eller tillfälliga vägmärket och där trafiken återgår i sin normala bana.

TA-planen ska tydligt åskådliggöra den tänkta trafikledningsmetoden, dvs. hur trafiken ska förbildas, överledas eller omledas. Omledningsmetoden bör endast i undantagsfall godkännas då mycket starka skäl talar emot övriga metoder.

Vid upprättande av en TA-plan ska särskild hänsyn tas till de oskyddade och funktionshindrade trafikanterna. En trafikanordningsplan ska redovisa hur man planerar tillgängligheten förbi arbetsplatsen för alla trafikantkategorier.

Före igångsättande av arbete i väg ska miljö- och trafikenheten ha getts skälig tid för granskning och godkännande av TA-plan, minst 3 veckor. TA-planen kan antingen redovisas i skissform, som lokalanpassade typritningar eller som kombination av båda. Miljö- och trafikenheten avgör från fall till fall om och i vilken form TA-plan ska redovisas. En TA-plan ska alltid upprättas vid vägarbete.

För mer information om innehållet av trafikanordningsplan, se 2.4.8 Förslag till trafikanordningsplan (TA-plan)

10.4.3 Påföljder

Vid entreprenörens eller personers denne svarar för grova eller upprepade förseelser mot trafiksäkerhet och/eller framkomlighet kan miljö- och trafikenheten kräva byte av den person som står ansvarig för arbeten på offentlig mark. Vid avvikelser från TA-planen kan kommunen ansöka om att få vite utdömt.

10.4.4 Upplåtelse av allmän plats

En allmän plats är exempelvis allmänna vägar, gator, torg, parker och andra platser som står som allmän plats i detaljplanen. Tillstånd krävs för upplåtelse av allmän plats. Det är polismyndigheten som upplåter allmän plats för olika ändamål. Samhällsbyggnadsförvaltningens miljö- och trafikenhet fungerar som remissinstans åt polismyndigheten vid upplåtelse av allmän plats på kommunal mark. Det innebär att vid eventuell upplåtelse av plats ställer kommunen krav och lämnar synpunkter.

Det finns många tillfällen då tillstånd måste sökas för att få använda allmän plats, till exempel:

- Allmän sammankomst
- Offentlig tillställning
- Användande av allmän plats
- Valborgsmässaöld
- Tillfällig försäljning
- Försäljningstillstånd
- Cirkus/tivoli
- Demonstrationer
- Torgmöten
- Affischering (kommersiell verksamhet)
- Tidningsställ
- Filminspelning

Tyresös skolklasser och ideella föreningar behöver inte söka tillstånd hos Polismyndigheten då det gäller exempelvis loppmarknader och tillfällig försäljning.

Avgift kommer inte heller debiteras för demonstrationer, andra politiska aktiviteter eller tillfälliga verksamheter av ideell natur samt tillfällig affischering och skyltning i samband med offentliga evenemang. Ansökan skickas direkt till kommunen.

För kommersiella verksamheter i mindre omfattning som exempelvis försäljning av jordgubbar på allmänna, offentliga platser kommer en avgift debiteras, dessutom krävs att tillstånd söks via Polismyndigheten.

Hur gör jag för att söka tillstånd på kommunal mark?

Börja med att kontakta kommunens miljö- och trafikenhet för att undersöka om det är möjligt att använda den tilltänkta platsen för det ändamål du tänkt. Ange då:

- Vad platsen ska användas till
- Hur stor yta som ska användas
- Aktuell tidsperiod

Därefter kan polistillstånd sökas. Mer information om hur du söker tillstånd hittar du på Tyresö kommuns webbplats ([LÄNK](#))

Ansökan till polisen

Ansökningsblankett finner du på polisens webbplats, www.polisen.se

Avgifter

Polisen tar ut en ansökningsavgift. Avgiften avser själva prövningen och tas därför ut oavsett om din ansökan beviljas eller inte. Polisen påbörjar handläggningen av ditt ärende när avgiften är betald. Tyresö kommun tar ut avgifter enligt antagen taxa. Kontakta kommunen för mer information.

10.4.5 Skrotbilshantering

Miljö- och trafikenheten utför en besiktning och identifiering av fordonet. Om fordonet är stulet kontaktas polisen. Ägaren informeras och fordonet körs till skroten. Skulle fordonet vara i sådant skick att det inte bedöms som skrot, tas det i förvar och ägaren kan lösa ut fordonet. Om ägaren inte hämtar fordonet inom 3–4 månader skrotas det. Skrotbilar som står på mark som inte tillhör kommunen kan miljö- och trafikenheten efter beställning av bilägare eller fastighetsägare hämta mot ersättning.

Avgiften för skrotbilhanteringen delas in i tre grupper:

1. Flyttning av fordon från allmän platsmark till plats för fragmentering (skrotning), flyttning av fordon till särskild uppställningsplats, under högst tre månader. Avgiften täcker endast kommunens faktiska kostnader (exklusive administration).
2. Kostnaderna för flyttning av stora tunga och svåråtkomliga fordon (bussar, lastbilar och båtar på trailer etc.) går inte fastställa i en taxa. I stället kommer ägaren av fordonet att debiteras den faktiska kostnaden för kommunen efter särskild utredning.
3. Den tredje delen innebär en service för fastighetsägare av tomtmark och kvartersmark att via kommunen få möjlighet att flytta och skrota övergivna fordon. Avgifterna för denna hantering ska täcka kommunens samtliga kostnader inklusive administration.

10.5 Trafiksäkerhetsåtgärder

Policy

Hastighetsdämpande/trafiksäkerhetshöjande åtgärder utföres bland annat vid:

- Huvudgator med 50 kilometer i timme där fordonshastigheterna är oacceptabelt höga, för att sänka hastigheten till 30 kilometer i timme
- I korsningspunkter för oskyddade trafikanter för att säkerställa 30 kilometer i timme

10.5.1 Gupp

Tyresö kommun är restriktiv med att anlägga gupp. De kan utföras på gator som inbjuder till hög fart och har stor genomfartstrafik, inte på återvändsgator. Undantag kan göras vid närliggande förskolor/skolor.

För bestämning av utformning och lokalisering av gupp måste man bland annat ta hänsyn till:

- Kollektivtrafik i samråd med SL
- Risk för vibrationer i omkringliggande fastigheter
- Befintliga VA-ledningar, de kontrolleras och riskanalys utföres
- Drift och underhåll (se kapitel 11)

10.5.2 Avsmalningar

- Avsmalning av körbanan är avsedd att sänka fordonens hastighet och/eller underlätta för oskyddade trafikanter att korsa gatan, bör vara kombinerad med en annan hastighetssäkrande åtgärd, till exempel timglas eller sidoförskjutning för att ge en säker effekt
- Vid avsmalning bör asfalten förstärkas både före och efter avsmalningen för att undvika spårbildning
- Avsmalningar kan förstärkas med kraftigare belysning samt kombineras med refug före och efter
- Avsmalning kan göras med hjälp av mitt-refug, sidorefug eller genom breddning av gångbanor. Refug bör göras minst 2 m bred
- Avsmalningar kan förstärkas med kraftigare belysning samt kombineras med refug före och efter
- Avsmalning genom breddning av gångbanor bör utföras dubbelsidig om så är möjligt
- Avsmalningar kan förstärkas med kraftigare belysning samt kombineras med refug före och efter
- Avsmalningen bör inte överstiga 10 m

Körfältsbredden

- Om möte inte är tillåtet 3,25 m
- Om busstrafik 3,50 m
- Om möte är tillåtet 5,5 m

10.6 Sikt

Dålig sikt är en källa till incidenter och olyckshändelser i trafiken. Omvänt gäller att tillräcklig sikt är en förutsättning för säker, trygg och komfortabel trafik. Sikten bör anpassas till den hastighet som eftersträvas på gatan eller avsnittet av gatan. Om detta inte går att uppfylla bör hastigheten begränsas till tillgänglig sikt och därmed ge trafikanten förutsättningar att hinna se faror för att undvika olyckor.

Självklart ska det vara en strävan efter att åstadkomma en god standard. Vid nyplanering och nybyggnad ska alltid god standard tillämpas medan det i befintliga äldre bostadsområden kan accepteras att låg standard tillämpas.

För en mer detaljerad beskrivning hänvisas till TRAST och VGU samt till Svenska kommunförbundets skrift "Säkra sikten i tätortstrafiken" (se 10.1 Ledande dokument).

Plan och bygglagen 3 kap 17 § (tomt ska hållas i vårdat skick).

Anmälan kan göras till bygglovenheten.

10.7 Övergångsställen

10.7.1 Allmänt

Gång- och cykeltrafiken ska ha god framkomlighet vid korsningar med huvudvägar. Trafikanläggningar i kommunen ska vara åtkomliga för alla. Det innebär bland annat att övergångsställen ska vara anpassade för funktionshindrade (se 10.1 Ledande dokument). Där gående och cyklister korsar gatan i plan bör inte biltrafikens hastighet vara högre än 30 km/h och passagen för de korsande trafikanterna bör inte överstiga en längd av 4,0 m. För att åstadkomma detta krävs ofta särskilda åtgärder som t.ex. gupp, avsmalningar och sidoförskjutningar.

Gångfartsområden i Tyresö

I ett gångfartsområde får du aldrig köra fortare än gångfart, det gäller alla tider på dygnet. Gångfart är mellan 3 och 7 km/timmen, att köra fortare kostar 2 000 kronor i böter. Polisen har hastighetskontroller kontinuerligt.

När du korsar ett gångfartsområde har du väjningsplikt mot alla!

Gångfartsområde, vad innebär det?

Gångfartsområden finns idag på Strandtorget, på Alléplan samt på Tors och Odins väg vid Kumla skola. Skylten anger att vägen, torget eller området är ett gångfartsområde. Här sker all trafik på de gåendes villkor. Fordon, även cyklar, får inte köra fortare än gångfart, de har väjningsplikt mot gående och får bara parkera på särskilt anordnade parkeringsplatser.

Trafikregler – lämna företräde

Utfartsregeln (lämna företräde) gäller gentemot alla trafikanter, cyklister, gående och mopeder, när du lämnar eller korsar ett gångfartsområde, läs mer uppe till höger under relaterad information, TrF 3 kap. 21§.

När du lämnar eller korsar ett gångfartsområde har du väjningsplikt mot varje fordon. Inte samma sak som gågata!

Till skillnad från på en gågata är motordriven genomfartstrafik inte förbjuden här. Gångfartsområde infördes i Sverige 2007 för att ersätta den snarlika gårdsgatan.

10.7.2 Utformning

Se Tillgänglighetsboken ([LÄNK](#))

10.8 Parkering

Utformning

Hur parkeringen placeras i gaturummet får stor inverkan på upplevelsen av stadsrummets karaktär. Storleken kan också påverka upplevelsen av trygghet på platsen, där mindre ofta upplevs tryggare. Därför är det viktigt att välja parkeringens storlek och placering med stor omsorg om vilken typ av område som eftersträvas. Exempelvis kan gatuparkering ge intrycket av ett mer urbant område, medan separerade parkeringslösningar, som i Krusboda exempelvis, har den fördelen att de skapar bilfria områden.

Eftersom att bilparkering tar stor plats i gaturummet är det extra viktigt att de utformas med stor omsorg om det visuella uttrycket. Längs gator med kantparkering är det exempelvis ofta positivt att bryta upp med träd mellan parkeringsfickorna för att bilarna ska dominera intrycket mindre, detsamma gäller på infartsparkeringar o.d. där träd och/eller blomsterurnor kan placeras mellan bilraderna. Träd och grönska är också viktigt för de ekologiska aspekterna, inte minst dagvattenhanteringen. Gräsklädda remsor och träd hjälper till att ta hand om regn- och smältvatten så att inte allt måste avledas till ledningsnätet.

10.8.1 Infartsparkeringar

Tyresös infartsparkeringar hittar du på Tyresö kommuns hemsida - [LÄNK](#)

Parkeringsregler

Tyresö kommuns lokala trafikföreskrift (0138 2009-00068) om villkor för parkering:

- 1 § Fordon får parkeras på gata, väg, allmän parkeringsplats eller annan gatuliknande allmän plats under högst 24 timmar i vardagar utom dag före sön- och helgdag.
- 2 § Föreskrifter gäller hela Tyresö kommun med undantag för områdena öster om Gimmersta, Slottsvägen, Orkidévägen och Strandvägen.

10.8.2 Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Parkeringstillstånd för personer med funktionsnedsättning är ett undantag från lokala trafikföreskrifter gällande parkering på kommunala parkeringsplatser. Parkeringstillstånd för rörelsehindrade är till för dig som kör bil och har stora svårigheter med att gå och röra dig. Med parkeringstillståndet kan du parkera närmare färdmålet. För rörelsehindrad som inte kör bilen själv utfärdas parkeringstillstånd endast om särskilda skäl finns.

För att ansöka om parkeringstillstånd i Tyresö kommun måste du vara folkbokförd i kommunen. Till ansökan ska ett nytt läkarintyg och foto bifogas. Du kan beställa ansökningsblankett från Servicecenter eller hämta ansökan i kommunreceptionen i Tyresö centrum. Parkeringstillståndet är personligt.

Regler om parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Allmänt

Parkeringstillståndet gäller i hela landet på gator och allmänna platser. Det gäller också i de flesta europeiska länder enligt en överenskommelse träffad mellan transportministrarna. Besked om giltighet utomlands kan erhållas från handikapporganisationer eller från respektive lands ambassad.

Parkeringstillståndet gäller inte på kvartersmark eller tomtmark om inte markägaren i det enskilda fallet gett sitt samtycke. Kontakta markägaren i varje enskilt fall.

Giltighet

Parkeringstillstånd ger rätt att

- Parkera under högst tre timmar i följd där lokal trafikföreskrift förbjuder parkering
- Parkera under högst tre timmar i följd där parkering är tillåten kortare tid än tre timmar
- Parkera under högst 24 timmar i följd där parkering är tillåten mer än tre men mindre än 24 timmar
- Parkera på parkeringsplats reserverad för rörelsehindrad under högst den tid som kan finnas angiven på platsen
- Parkeringsskiva ska användas om sådan behövas
- Rätt att parkera under högst tre timmar på gågata

I vissa kommuner finns föreskrifter om längre tillåten parkeringstid än enligt ovan. Kommunen kan upplysa om vad som gäller. Parkeringstillståndet ger inte rätt att parkera på plats som reserverats för visst ändamål till exempel lastplats, taxiplats, avstigningsplats och vändplats.

Avgift

Parkeringstillståndet ger inte generellt undantag från skyldighet att erlägga parkeringsavgifter. Flertal kommuner har emellertid beslutat att rörelsehindrad med parkeringstillstånd inte behöver erlägga sådana avgifter. Kontakta kommunen för besked.

Övrigt

Parkeringstillståndet är personligt och får endast användas när innehavaren själv kör fordonet. Även parkeringstillstånd för passagerare är personligt och får endast användas då innehavaren är med i fordonet.

Förlust eller stöld av parkeringstillståndet anmäls till kommunen som utfärdar nytt tillstånd. Förlorat eller stulet tillstånd polisanmäls och spärras genom kommunens försorg. Upphittat tillstånd lämnas till polisen eller den kommun som utfärdat tillståndet.

Parkeringstillståndet ska vara placerat på insidan av fordonets vindruta eller motsvarande plats på sådant sätt att framsidan av tillståndet är väl synligt utifrån. För vidare information kontakta Servicecenter.

10.9 Gång- och cykelvägar

Tyresö har tagit fram en cykelkarta som finns att hämta i kommunens servicecenter, på biblioteken och på turistbyrån. Eller beställ den under e-tjänster. Se Cykelplan för Tyresö kommun. Se 10.1 Ledande dokument.

Utformning

Vid utformning av gång- och cykelvägarna är det viktigt att förutom trafiksäkerhets- och trygghetsaspekter ta hänsyn till gaturummets karaktär. Hur gång- och cykelbana placeras och utformas påverkar intrycket av vilken typ av område det är. En GC-väg som är separerad från vägen ger ett öppnare gaturum som kan passa bättre i mindre urbana miljöer, medan exempelvis trottoarer ger ett mer urbant intryck.